

**KUBA
GRZEGORZ
WALUŚ
KINDEREK**

XX Konferencja AMOPwZL

Ratujmy, co się da, czyli co robimy
dla ginących gatunków zwierząt,
roślin i grzybów

ROGÓW, 25-26.03.2026

**Niełatwe próby ratowania
młodocianych bocianów
czarnych w ośrodkach
rehabilitacji dzikich zwierząt**

**dr Dariusz Anderwald, SGGW LZD w Rogowie,
Komitet Ochrony Orłów**

SYTUACJA BOCIANA CZARNEGO

Polska ok. 1400 par, czyli ca 20-25% populacji w granicach EU.

Gatunek stenotopowy. Rybożerca ca 65-85% (zasolenie, przegrzewanie wód).

Występuje w całym kraju:

87% niziny i wyżyny

13% obszary górskie

W XXI w. spadek liczebności na NE Polski. Południe i w centrum kraju – stabilny.

Według PMŚ (2024) w całej Polsce populacja bociana czarnego jest stabilna.

Estonia, Łotwa – spadek. Szwecja – reintrodukcja.

(2023-2024) 2025 – spadek produktywności populacji / efekt suszy hydrologicznej:

- nieprzystępowanie dorosłych do lęgów**
- redukcja liczby piskląt w gniazdach**
- wcześniejsze opuszczanie lęgów przez samice (lipiec)**
- przypadki śmierci głodowej dużych piskląt**
- 2026 – prognozowany wzrost przypadków osłabionych młodych**

KUBA 114F

- Zabrany jako lotne osłabione pisklę z okolic gniazda w N-wie Krucz do Stacji Doświadczalnej UP w Stobnicy 2016.
- Migracja jesienna 2016-2018 – nie wiadomo gdzie.
- Powroty wiosną 2017-2019 do Stacji.
- Zaprzyjaźniony z ludźmi, bocianami białymi i psami!

Był Kuba,
a stała się
Jakuba 😊

Próba lęgu w 4 cy,
N-wo Krucz, 20 km od
Stacji w Stobnicy
by BocianiMy

14/04/2019 15:15:24

Aktywność Jakuby 8.07-14.09.2019

- 8 lipca 2019 - montaż **loggera CNIG15**
- 8.07-14.09 – do 3 km od Stacji
- 14.09.2019 - migracja jesienna

Park Narodowy Lonjsko/Polje,
13.04.2020: Zabity przez szakale
(H. Kučerová, Sanja JŽ, V. Hima, M.
Šabljak, ranger Damir)

GRZEGORZ

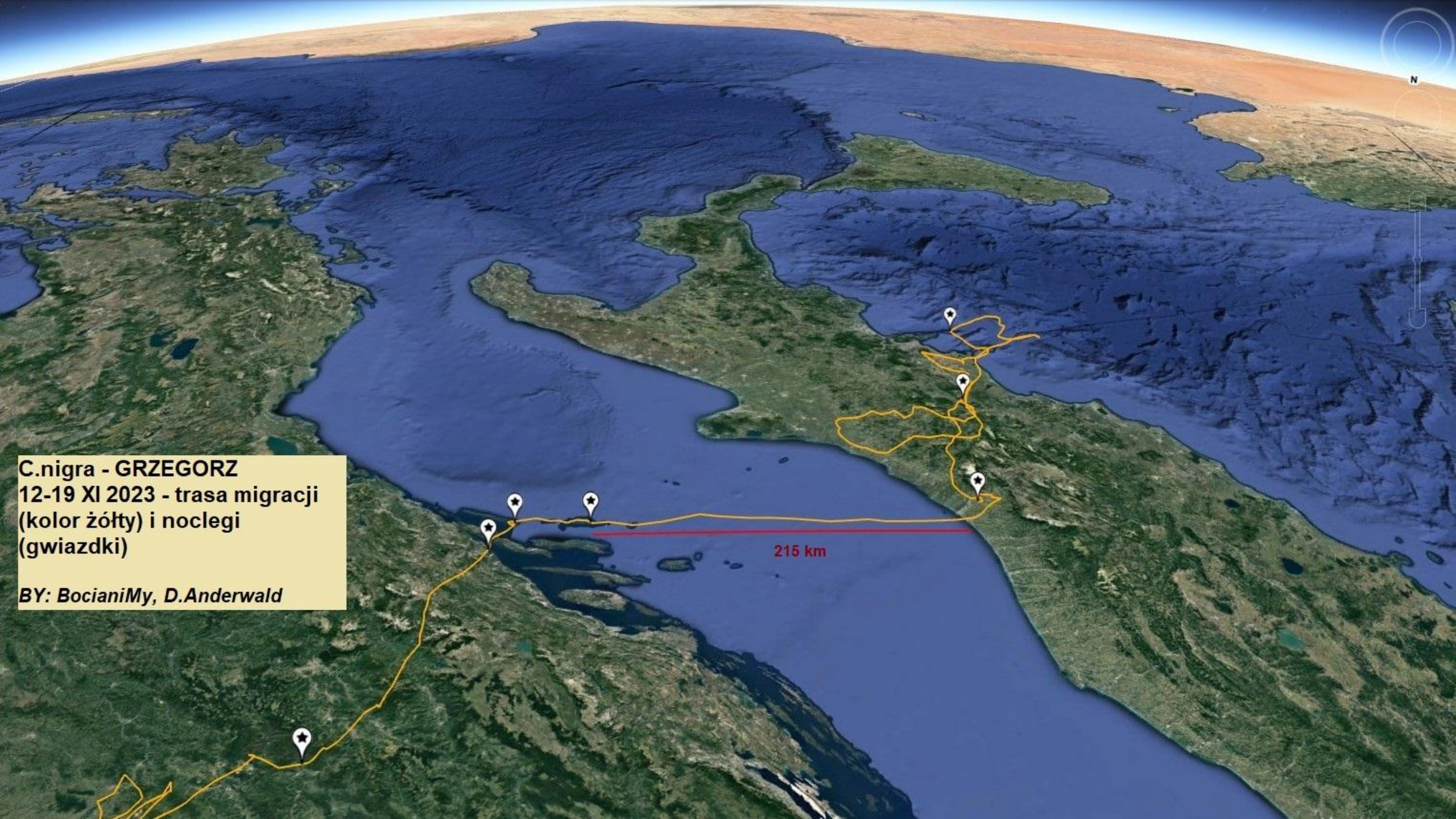
5 lipca 2023 roku. Nad-wo Bolewice. 53 dy / 2400g

Grzegorz

61 dniowy postój na
Mazowszu

C.nigra - GRZEGORZ
12-19 XI 2023 - trasa migracji
(kolor żółty) i noclegi
(gwiazdki)

BY: BocianiMy, D.Anderwald

215 km

N. 02/06 /2024 di prot. Caserta, 10-01-2024
Rif.f.n.   /   in data
All. n.

**OGGETTO: Cicogna nera ricoverata presso il CRAS di Napoli "Federico II".
AUTORIZZAZIONE.**

AL CENTRO RECUPERO ANIMALI SELVATICI "FEDERICO II" NA
c.a. Dr. Luigi De Luca Bossa
PEC: criuv@pec.regione.campania.it

EGR. DR. DARIUSZ ANDERWALD
MAIL: kookontakt@gmail.com

A seguito di interlocuzione intercorsa con la competente Procura della Repubblica di Santa Maria Capua Vetere (CE), si comunica che è stato autorizzato il Dr. Dariusz Anderwald a vedere l'esemplare di Cicogna Nera ferita, recuperata in data 30/01/2024 a Falciano del Massico (CE), ed affidata per le cure veterinarie a codesto CRAS "Federico II", nonché di fornire le notizie sullo stato di salute dell'animale stesso.

Cordiali saluti.

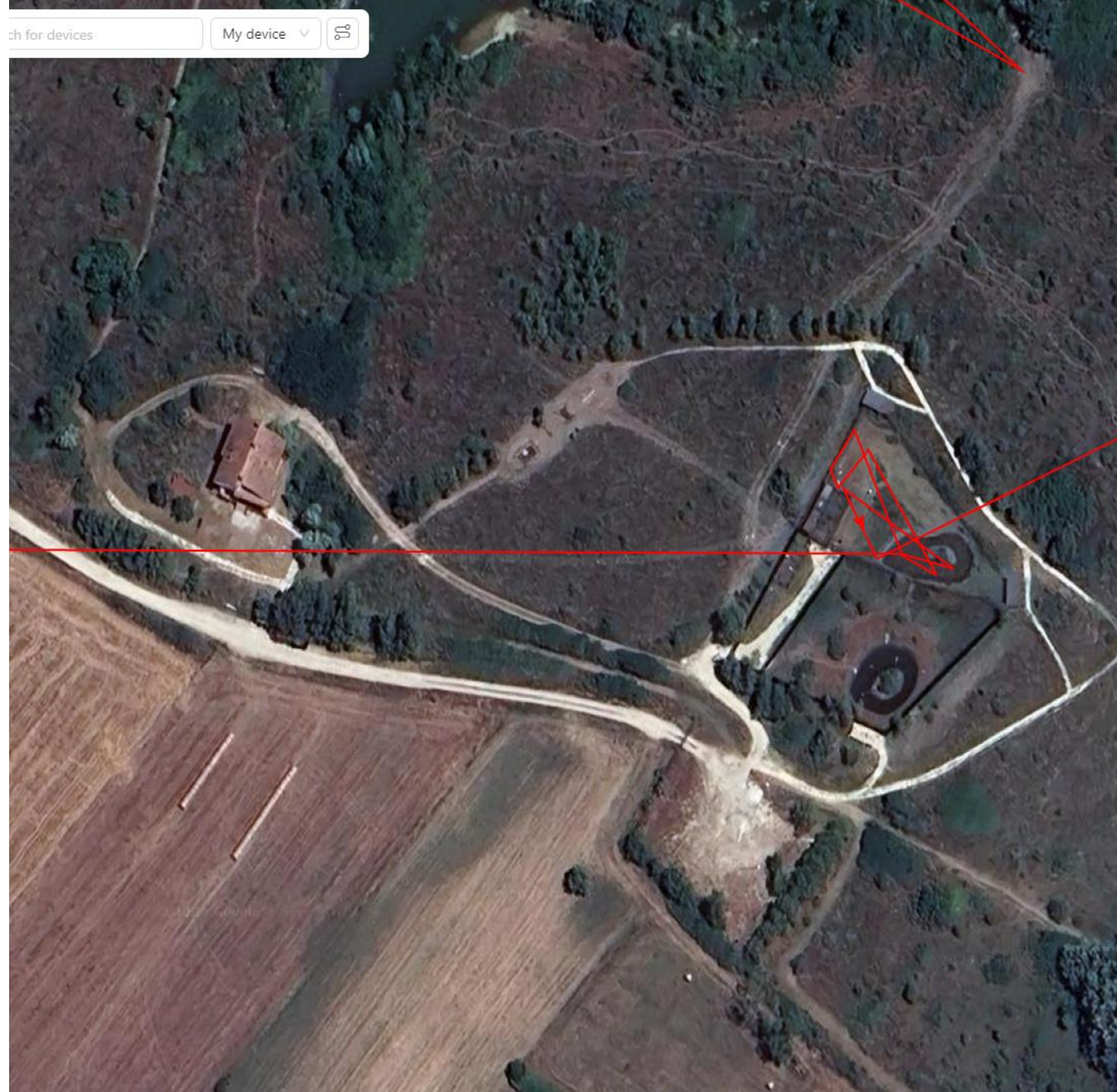
IL COMANDANTE
(Ten. Col. Marco Antonucci)

30.01.2024. Postrzelenie Grzegorza na zimowisku we Włoszech w regionie Campania (pomoc WWF oraz Gruppo di Lavoro Italiano sulla Cicogna Nera, Ph.D. Maurizio Fraissinet)

Frullone, 10.02
2024, kontakt z
ludźmi -
absolutne
miniumum

- **WWF station on Lake Conza, 6.08.2024,**
- **(18:00 uwolnienie Grzegorza)**

- **Gregory's feeding place, Italy, Basilicata region, Potenza province, 14-16.08.2024**

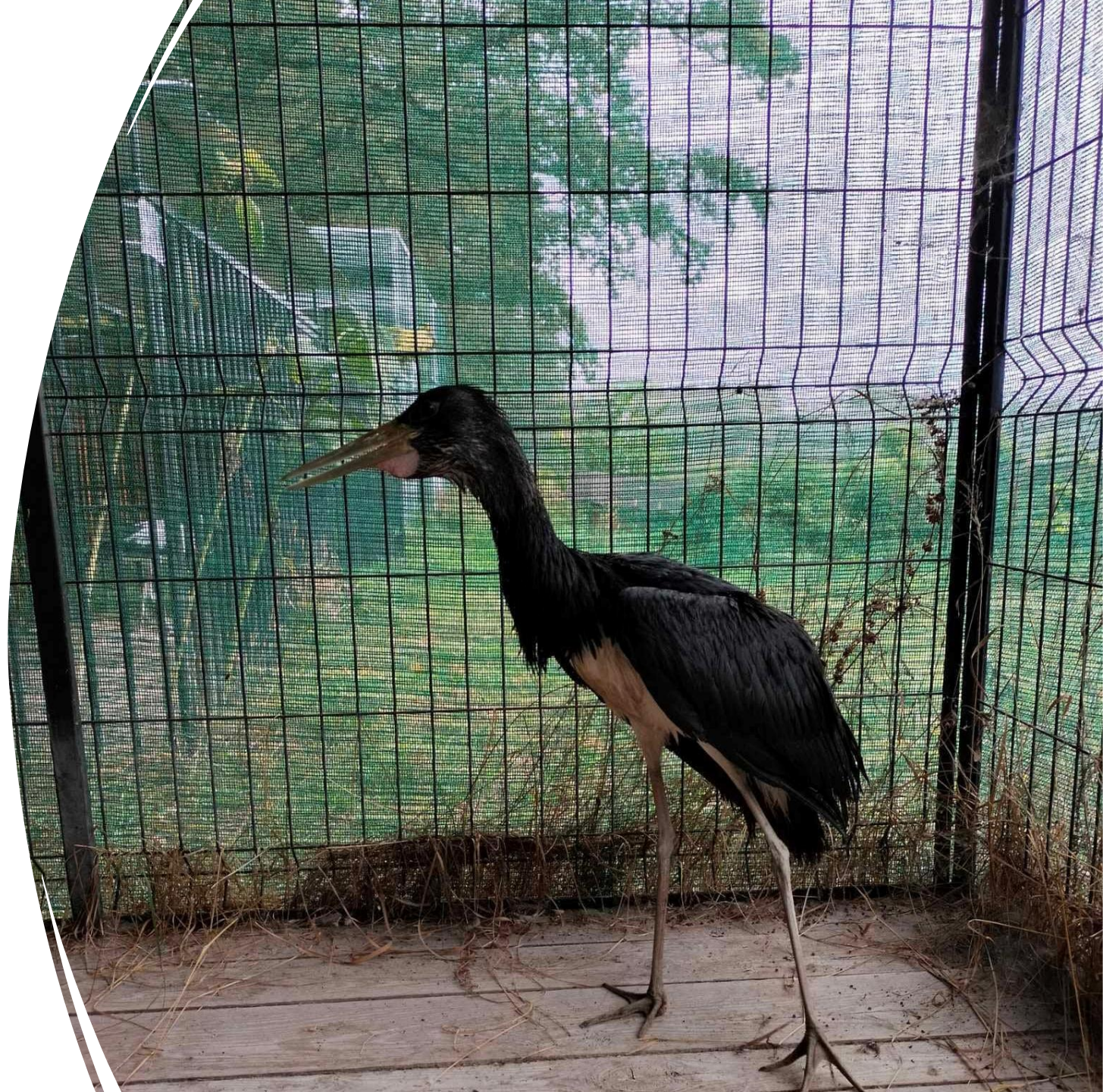

Fot. Adriano Minichino

WALUŚ

- 13.09.2024
- Osłabiony pod Wieluniem
- Zimowany w Kole

Montaż loggera KOO

Koło, 21.04.2025 r.

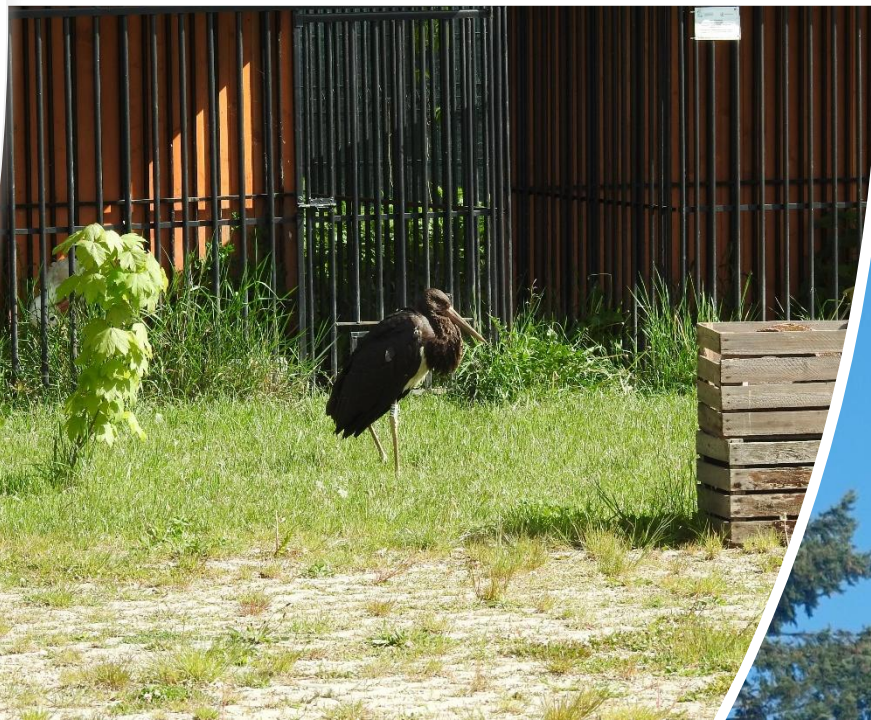
Uwolnienie Walusia

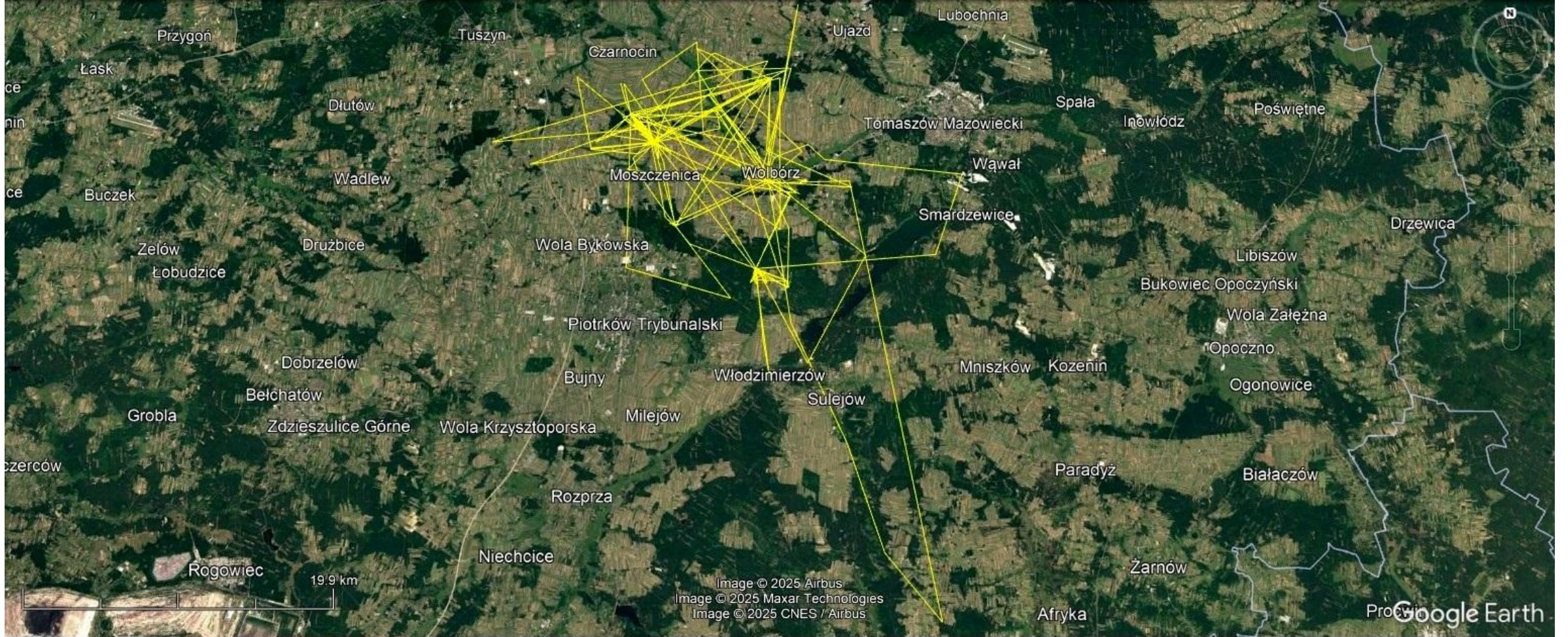
Koło, 29.04.2025,

fot. Facebook Nadleśnictwa
Piotrków

Waluś
usamodzielnianie
się

Koło, 14.05.2025

Wykres: min., śr., maks. Wysokość względna: 152, 192, 243 m
 Podsumowanie obszaru: Odległość: 859 km Wzrost/spadek wysokości: 2993 m, -2978 m Maksymalne nachylenie: 1.7%, -2.1% Śr. nachylenie: 0.3%, -0.3%

Waluś porażenie prądem

Czarnocin, 3.07.2025

Kinderek chick at 37 days old, weight 1500 g.
Wolsztyn Forest District, 2024

**2024 lipiec-sierpień. Kindrek w Ośrodku Rehabilitacji
Dzikich Zwierząt w Kole. Od lewej: 43, 66 i 94 dni**

Ekspozycja Kinderka na ludzi, 17.09.2024

Facebook interaction icons: grid, messages (1), notifications (20+), profile.

199 likes, 35 comments, 23 shares. Like, comment, share icons.

Najtrafniejsze ▾

Małgorzata Orlińska
Nie wyobrażam sobie, aby Kinderk był przetrzymywany w takiej wolierze przez kolejne 6 miesięcy bez latania. Zaczynam wątpić coraz mocniej w intencje ośrodka i zastanawiam się czy Kinderk będzie właściwie przygotowany do życia w naturalnym środowisku. To wszystko wskazuje raczej, że ośrodek chce sobie wychować bociana do ozdoby i pokazywania go odwiedzającym jak w cyrku. Smutne to jest i bardzo rozczarowujące. Chyba nie po to była organizowana trudna akcja ratowania Kinderka.

23 ... **Lubię** ... Odpowiedz 11 🤔👍🤔

Skomentuj jako Antoni Przyłęśny

🤔 😊 GIF 🗨️ ➔

Uwolnienie Kinderka
Koło, 29.04.2025

Kinderek usamodzieln anie się

Koło, 14.05.2025

Fot. Facebook Nadleśnictwa Piotrków

2/12/2026 5
2/2026

Image Landsat / Copernicus

Google Earth

Data uzyskania obrazu: 1/1/2021 48°49'04.28"N 21°12'18.32"E wys. 0 m wysokość punktu widzenia 949.50 km

Wnioski

Bocian czarny to gatunek specjalnej troski / zmiana klimatu

Postępowanie w ośrodkach:

- **Minimalny kontakt z ludźmi, psami, kotami, słupami itp.**
- **Młode bociany czarne to nie maskotki!**
- **Separowanie od bocianów białych**
- **Osłabione osobniki juwenalne maks 14 dni**
- **Uwalnianie w optymalnych biotopach / nie przy ośrodkach!**
- **Oblatywanie po zimie w dużych izolowanych wolierach**

Dziękuję za uwagę!

Czechy, fot. Mima Ladiova